

Handläggare: Kerstin Ramsgård
Telefon: 08 20 52 37

Kvalitetsredovisning

Strukturella förutsättningar och organisation

Engelbrekts förskolor är en kommunal förskoleenhet inom Östermalms stadsdelsförvaltning. Vi har fem förskolor av varierande storlek: Villagatans förskola med sju avdelningar, dessutom inryms här en öppen förskola, Ruddammens förskola med fyra avdelningar, Lärkstadens förskola med tre avdelningar samt Bigarrågårdens och Körsbärets förskolor med var och en två avdelningar.

Två av enhetens förskolor, Villagatan och Ruddammen, finns i fristående kulturmärkta fastigheter, övriga tre i flerbostadshus. Alla förskolor har tillgång till gårdar för utevistelse. Alla förskolor har attraktiva lokaler som dock kräver kontinuerligt underhåll, speciellt de som finns i kulturmärkta fastigheter. Enheten har ca 300 barn inskrivna, 12 av barnen är i behov av särskilt stöd. 18 av enhetens barn har annat modersmål än svenska och 53 har både svenska och annat språk som modersmål. På alla förskolor är barnen indelade i grupper om yngre och äldre barn.

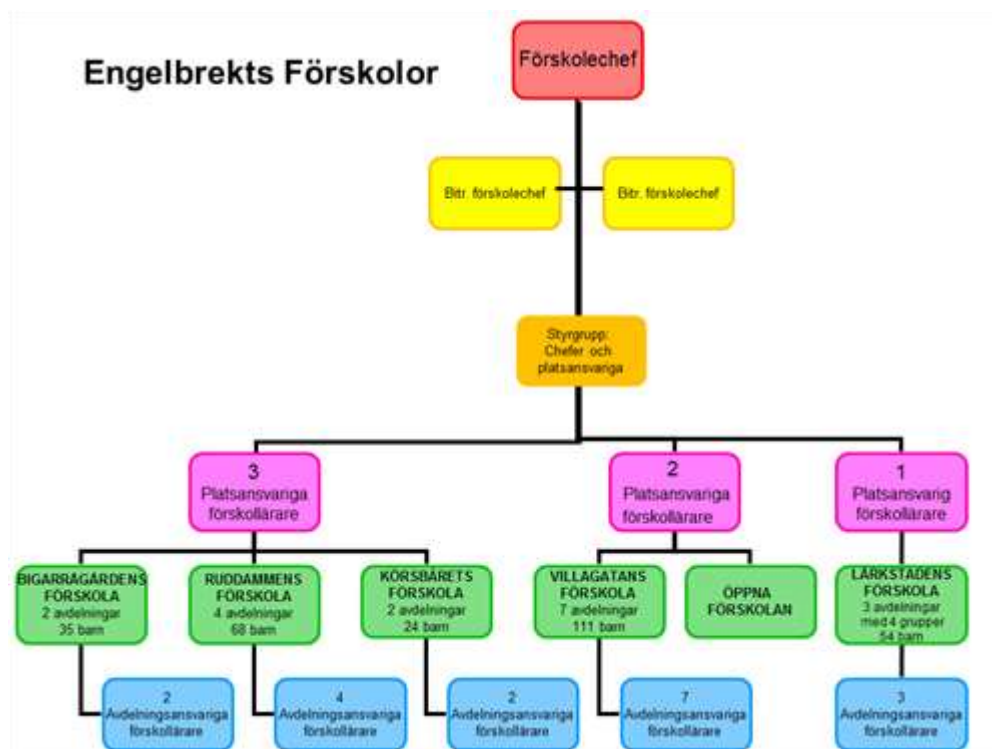
Den öppna förskolan inom enheten ger föräldrar möjlighet, att tillsammans med sina små barn delta i en rolig, kreativ och lärorik verksamhet anpassad för de yngsta. Det är också en mötesplats för föräldrar. Här finns kunskap, gemenskap och glädje. En eftermiddag i veckan har vi en liten specialgrupp föräldrar i samarbete med BVC. Detta planeras fortsätta även framledes. Besöken på den öppna förskolan ökar för varje år. Som ett resultat av detta ha vi i år utökat öppethållandet. Antal barnbesök har under året varit 5287. Då varje barn har minst en förälder/anhörig med sig har det gjort minst 10.574 besökare under året.

Antalet anställda i enheten är 74 personer, varav tre ingår i ledningen, 32 av de anställda är förskollärare (45 %), 37 är barnskötare, tre är kockar och två är ekonomibiträden. Av de anställda är sammanlagt 6 heltidstjänster verksamhetsstöd. Förskolornas städning sköts av entreprenadföretag. För tillfället är fyra anställda tjänstlediga pga studier till förskollärare och tre är föräldralediga. Pedagoger med annat modersmål än svenska är 11 stycken.

Inom förskolorna finns ombud för brandsäkerhet, kultur, miljö, hälsa och IT.

Enheten leds av en förskolechef i nära samarbete med två biträdande chefer. Det yttersta och övergripande ansvaret ligger på förskolechefen. På varje förskola finns en platsansvarig förskollärare, på Villagatans förskola finns två pga av förskolans storlek. Det pedagogiska utvecklingsarbetet inom enheten leds

dessutom genom varje avdelnings ansvariga förskollärare som ingår i övergripande nätverksgrupper.

Underlag, källor och kvalitetsarbetets genomförande

Med hjälp av de uppföljningar och redovisningar som görs kontinuerligt under året, dvs tertialrapporter, verksamhetsberättelse, kvalitetsredovisning, brukarundersökning, medarbetarenkäter och självvärdering identifieras enhetens utvecklingsområden. Även egna analyser och uppföljningar av projektarbeten, pedagogisk dokumentation, utvecklingssamtal, vardagliga samtal, observationer och gemensamma reflektioner är viktiga i detta sammanhang. Dessa i sin tur ligger till grund för det fortsatta arbetet i verksamhetsplan och arbetsplaner för varje avdelning. Målsättningen är att fortsätta utveckla, höja och säkra kvaliteten inom enheten. Detta sker systematiskt genom pedagogernas delaktighet i framtagandet av gemensamma mätbara åtaganden. Diskussioner sker bl a i nätverk om förväntat resultat och när åtaganden bedöms uppfyllda. Uppföljning sker avdelningsvis utifrån enhetens gemensamma uppföljningsverktyg som sedan ligger till grund för tertialrapporter. Under 2014 kommer uppföljning av T:1:an ske muntligt.

Ett stöd i vårt arbete är den gemensamt utarbetade årsplanen för det systematiska kvalitetsarbetet:

Barnen blir delaktiga i kvalitetsarbetet genom pedagogernas utforskande arbetssätt, pedagogisk dokumentation och reflektion. Med stigande ålder kan barnen delta allt mer med egna åsikter och synpunkter också i enkäter och intervjuer. Arbetet utgår från barnens tankar, idéer och upplevelser. Föräldrars utvärdering av förskolornas arbete sker i brukarundersökning, enkäter vid revidering av likabehandlingsplanen, utvecklingssamtal, föräldramöten och förskoleråd. Synpunkter på den löpande verksamheten tillvaratas i det dagliga arbetet med barngruppen.

Mål/Åtaganden

Normer och värden

Likabehandling

Inom enheten lägger vi ned ett stort arbete vad gäller vår likabehandlingsplan/plan mot kränkande behandling. Planen revideras varje höst. I år har revideringen utgått från Diskrimineringsombudsmannens riktlinjer. Arbetet leds av ledningen. Varje avdelning gör en kartläggning för att identifiera risker och hur man kan förebygga diskriminering och kränkande behandling. En del i kartlägningsarbetet utgår från en gemensam checklista för att säkerställa en likvärdighet av arbetssätt och material på varje avdelning. Alla enhetens föräldrar görs delaktiga genom en enkät där synpunkter/förslag på avdelningens och/eller förskolornas arbete kan ges.

Kartläggningen och/eller likabehandlingsplanen revideras med ovanstående underlag och är ett viktigt dokument att utgå ifrån vid värdegrundsdiskussioner såväl i barngruppen som under pedagogmöten. I avdelningarnas arbetsplaner ges exempel på arbetssätt och metoder för att barnen ska utveckla generositet, hjälpsamhet och omtänksamhet,

Några av avdelningarna arbetar med materialet "Stegvis" vilket har gett ett mycket positivt resultat. Även materialet "En liten kompisbok" finns på alla avdelningar och är ett inslag i arbetet.

Likabehandlingsplanen är ett kraftfullt styrdokument som påverkar det dagliga arbetet och uppmärksammas alltid speciellt vid nyanställning inom enheten.

NÄMNDMÅL:

Förskolorna ger varje barn vad de behöver för att inhämta och utveckla kunskaper och värden.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Bibass-nätverket fortsätter sitt arbete	2013-01-01	2014-12-31
Språknätverket fortsätter sitt arbete	2013-01-01	2014-12-31

ÅTAGANDE:

Vi ska sträva efter att varje barn utvecklar förståelse för demokratiska värden

Förväntat resultat

Vårt dagliga arbete utgår från vår likabehandlingsplan/plan mot kränkande behandling och avdelningens kartläggning
Barnen är medvetna om att deras åsikter har betydelse
Vår verksamhet genomsyras av våra värdeord glädje, engagemang och omtanke
Flickor och pojkar har samma möjligheter utan begränsningar utifrån stereotypa könsroller
Barnen möts av ett interkulturellt förhållningssätt

Åtagandet är uppfyllt när:
Barnen hjälper varandra
Barnen lyssnar på varandra
Alla barn vågar "ta plats"
Barnen kan lösa små konflikter själva

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Revideringsarbete av likabehandlingsplan	2013-01-01	2013-12-31

Resultat

Avdelningarnas tertialrapporter visar att alla arbetar med att låta barnen träna på att lösa konflikter själva men pedagogen finns alltid i närheten och hjälper till vid behov. Att arbeta utifrån likabehandlingsplanen och ha en verksamhet som genomsyras av glädje, engagemang och omtanke har legat som grund i alla våra diskussioner och våra "förväntade resultat" är i fokus. Likabehandlingsplanen är reviderad utifrån Diskrimineringsombudsmannens riktlinjer. Varje avdelning har följt upp sin kartläggning minst en gång, sett över sin miljö utifrån en "checklista" samt gjort en ny kartläggning för arbetet 2014. Fördjupningsarbetet och handledning av pedagogisk dokumentationen har gett några avdelningar insikt att ge mer utrymme för barnens egna åsikter, tankar och frågor. De avdelningar som arbetar med materialet och metoden "Stegvis" uppskattar det mycket och ser positiva förändringar i barngruppen utifrån likabehandlingsplanen. Både materialet Stegvis och att arbeta i mindre grupper underlättar för alla barn att få tillfällen att "ta plats" och även stärkas i att säga ifrån. Samlingen är en stund att arbeta vidare med att "ta plats" och lyssna på varandra. Fler avdelningar är fortfarande i planeringsstadiet i arbetet vad gäller det interkulturella förhållningssättet. Några anser att det fortfarande är svårt att förstå hur arbetet ska läggas upp. Arbetet med tidigare fortbildningssatsning "Könsroller och könsmönster" fortsatte i enheten med en uppskattad föreläsning för all personal om jämställdhet i förskolan på planeringsdagen i maj. Eftermiddagen fortsatte med grupparbete utifrån delar av RFSLs metodmaterial BRYT. Upplägget för dagen planerades med bland annat enhetens representanter i tidigare nämnda fortbildningssatsning. Många avdelningar har arbetat aktivt med t.ex tema "Bra kompis" där barnen själva har deltagit med tankar och idéer. Materialet "Stegvis" bedömer vi som ett bra material som gett påtagligt resultat i barnen sätt att bete sig mot varandra.

Bedömning och analys

Vår bedömning är att åtagandet har uppfyllts. I vår analys framgår att det bottnar i den tydlighet som finns i vad som förväntas av varje avdelning och när det förväntas vara klart. De "Förväntade resultaten" och "Åtagandet är uppfyllt när" har styrt arbetet och följts upp genom avdelningarnas tertialrapport.

Likabehandlingsplanen och avdelningens egen kartläggning har reviderats och följts upp under året. Vi har sett att gemensamma föreläsningar fördjupas i diskussioner med kollegor i enheten. Vi kan bli bättre på att involvera barnen mer i vårt arbete med likabehandlingsplanen och ett utvecklingsarbete kommer att starta med enhetens femårsgrupper under hösten 2014.

Enhetens satsning på pedagogisk dokumentation och temainriktat arbetssätt har varit mycket lyckad och uppskattad av pedagoger och ledning. Vi har sett vikten av att den som leder uppdraget får möjlighet att helt fokusera på det. Det ställer höga krav på både uppdragstagaren och ledning.

Pedagoger önskar att under året få tillfällen att diskutera begrepp och arbetssättens betydelse. Vad innebär och hur arbetar vi till exempel med interkulturellt förhållningssätt hos oss.

Under 2014 ska vi diskutera likabehandlingsplanen och allas lika värde mer utifrån det område vi arbetar i.

Utveckling och Lärande

NÄMNDMÅL:

En hållbar livsmiljö ska värnas och utvecklas på Östermalm

Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Period
Andel anställda som går eller cyklar till arbetet	32,31 %	30 %	2013

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Enheterna ska gå igenom miljöplanen och rapportera avvikelser i tertiärrapporter och verksamhetsberättelse	2013-01-01	2013-12-31

ÅTAGANDE:

Förskolan ska i sitt miljöarbete vidta åtgärder som värnar om livsmiljön

Förväntat resultat

Alla barn inom enheten använder återvinningsmaterial i sitt skapande
Barnen informeras om och förstår vikten av att stänga vattenkranen och släcka lampor

Alla barn är delaktiga i arbetet kring återvinning av papper, glas, plast och metall
Alla barn på de förskolor där matsortering sker är delaktiga i hanteringen och har insikt i vad det innebär

Alla trasiga pennor tas tillvara via Pennbrigaden

Barnen plockar upp skräp efter sig och är mån om djur, skog och mark

Åtagandet är uppfyllt när:

Vi hör och ser att barnen i lek och samtal använder sin kunskap om vikten att värna om livsmiljön.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Kravcertifiering	2013-01-01	2013-12-31

Resultat

Avdelningarnas tertiärrapporter visar att åtagandet är uppfyllt och att vårt arbete har utgått från de förväntade resultaten. Vi har sett och hört att barnen använder sin kunskap om att värna om sin miljö i lek och samspel.

Köket i Ruddammens förskola blev under året kravcertifierat. Detta innebär att av tre kök i enheten är nu två kravcertifierade.

Miljöansvariga inom enheten har haft två interna nätverksmöten där diskussioner förts utifrån åtaganden i VP. Miljöansvariga har haft en stående punkt på dagordningen på APT.

Samtliga avdelningarna har källsorterat och gått till återvinningsstationen tillsammans med barnen. Skräpplockardagen genomfördes i april och att ta med sig sitt skräp tillbaka till förskolan är en självklarhet. Miljöarbetet har ingått som en naturlig del i de flesta teman/projekt. Skräpmaterial har till exempel används i olika skapandeformer. Insamlandet av förbrukade pennor till Pennbrigaden har fortlöpt under hela året.

Vi har påminnt om vikten av att släcka lampor och stänga vattenkranar.

NÄMNDMÅL:

Invånare på Östermalm ska uppleva en rik, varierad och tillgänglig kultur och fritid

ÅTAGANDE:

Varje barn ska erbjudas rika möjligheter till ett varierande kulturutbud FÖR, AV och MED barn

Förväntat resultat

Alla barn inom enheten får uppleva olika utbud av professionella kulturupplevelser

Kulturaktiviteter/studiebesök är kopplade till tema/projekt

Alla barn inom enheten ges möjlighet till eget kulturskapande

Alla barn har tillsammans med vuxna fått möjlighet att delta i lek/spel/folkkultur och traditioner

IKT (Informations och kommunikations-teknologi) har använts

Åtagandet är uppfyllt då vi ser att:

Barnen använder sina erfarenheter från kulturupplevelser spontant i lek och skapande.

Resultat

Avdelningarnas tertiärrapporter visar att åtagandet är uppfyllt. Vårt uppföljningsarbete visar att barnen använder sina erfarenheter från kultur för, av och med barn spontant i lek och skapande.

Våra representanter i den centrala kulturgruppen har deltagit i de studiebesök som arrangerades centralt samt i de möten som förvaltningen kallar till. Vi har haft två interna nätverk med enhetens kulturansvariga med diskussioner utifrån VP. Kulturansvariga förmedlar information på APT. De öronmärkta kulturpengar som funnits har varit mycket uppskattade av pedagogerna.

I tema/projektarbete har barnen besökt olika museum då det varit möjligt. Barnen besöker regelbundet biblioteket för att låna böcker.

Vi har använt olika material i vårt skapande och enhetens policy är att ha materialet i barnens nivå så långt det är möjligt.

Vi har haft besök på förskolorna av professionella utövare, barnen har besökt olika föreställningar och spelar själva "spontanteater". Barnen har fått skapa i olika material, och vi har lekt traditionella lekar. Till de iPads som är inköpta finns appar som kan användas i kulturskapandet.

Den rytmikpedagog som är anställd på två av enhetens förskolor bidrar till att ge barn rika kulturupplevelser.

Resultatet från brukarundersökningen 2013 visar att:

85% av enhetens föräldrar är nöjd med de kulturupplevelser som förskolan har erbjudit barnen. Förskolornas resultat varierar mellan 76 - 97%.

90% av enhetens föräldrar anser att deras barn uppmuntras till lek genom eget skapande. Förskolornas resultat varierar mellan 89-95%.

(2012 ansåg 90 % av enhetens föräldrar att barnen gavs rika tillfällen till kulturella aktiviteter och eget skapande.)

Resultatet av indikatorns område 2 "Skapande verksamhet och olika uttrycksformer" skiljer sig mellan 3,71 och 4,25 på förskolorna och enhetsnivåns resultat blev 3,93. (tidigare 3,68 år 2012 och 3,22 år 2011)

NÄMNDMÅL:

Förskolorna ger varje barn vad de behöver för att inhämta och utveckla kunskaper och värden.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Bibass-nätverket fortsätter sitt arbete	2013-01-01	2014-12-31
Språknätverket fortsätter sitt arbete	2013-01-01	2014-12-31

ÅTAGANDE:

Varje barn ska erbjudas en pedagogisk miljö som bidrar till barns förmåga, lust och vilja att lära och utvecklas

Förväntat resultat

Den pedagogiska miljön är föränderlig utifrån barngruppens behov
Alla barn har minst en pedagogisk dokumentation/termin där barnets lärprocesser och lärstrategier belyses
Material och miljö utmanar till utveckling och lärande
Det pedagogiska materialet och miljön synliggör vårt arbete utifrån förskolans likabehandlingsplan
Multimedia och informationsteknik är kompletterat med Ipad och uppkopplade datorer
Material finns tillgängligt i barnens nivå

Åtagandet är uppfyllt när:

Observationer visar att barnen använder materialet på ett kreativt och utvecklande sätt

Observationer visar att rummen disponeras optimalt

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Föreläsning om Ipad i förskolan	2013-01-01	2013-12-31
IKT i verksamheten	2013-01-01	2013-12-31

Resultat

Vi anser åtagandet vara uppfyllt utifrån observationer och diskussioner.

Avdelningarnas tertialrapporter visar att samtliga är mycket nöjda med sitt arbete med att förändra och ha en utmanande miljö utifrån den barngrupp man har just nu. Material finns tillgängligt i barnens nivå i den mån det fungerar på avdelningen. Detta ger barnen möjlighet att välja och fatta egna beslut under dagen.

Årets satsning på pedagogisk dokumentation och temainriktat arbetssätt har varit mycket uppskattat i enheten. En förskollärare arbetar med detta specialuppdrag. Under året har hon haft två föreläsningar för all personal och ett tiotal nätverk. I uppdraget ingår ett utvecklingsarbete med varje avdelning. Det har handlat om pedagogisk dokumentation kopplat till barnens hela förskoletid samt hur det kan integreras med temaarbetet. Fördjupningsarbetet med pedagogisk dokumentation skapar funderingar kring hur man ska lägga upp arbetet. Nyanställda har fått en egen introduktion.

Fler avdelningar bedömer att materialet på avdelningen kompletterats utifrån likabehandlingsplanens intentioner (genus, etnicitet, funktionshinder osv). Man har observerat att samtal och diskussioner har uppkommit mer spontant bland barnen. Detta i sin tur ställer kvar på pedagogen. På planeringsdagen i maj hade vi en uppskattad föreläsning för all personal om jämställdhet i förskolan. Eftermiddagen fortsatte med grupparbete utifrån delar av RFSLs metodmaterial BRYT.

Alla avdelningar har fått bärbara datorer och iPad. Tyvärr har ett inbrott på en av förskolorna resulterat i att flera avdelningar ännu inte fått sin iPad. En pedagog från varje avdelning har gått på föreläsningen "IKT- digitala pedagogiska verktyg i förskolan" och vi har haft två nätverksmöten för att lära av varandra. De avdelningar som har kommit igång med att använda iPaden som komplement i verksamheten är mycket positiva. På ett enkelt sätt kan man titta på bilder, film eller annat som har med temaarbetet att göra. Den fungerar bra som kamera för film och bild och några barn har fått rita bilder och berätta en saga till. Tyvärr samverkar inte iPad och skrivare vilket resulterar i att barnen inte kan vara med och dokumentera på det sätt vi önskat. Detta ser vi som en stor brist.

WLAN är inkopplat på alla förskolor. Att få tekniken att fungera har tagit allt för mycket tid. Vi hoppas att det nu är löst så att alla kan använda den på ett smidigt sätt och fokusera på viktigare saker i det pedagogiska arbetet. Vi efterlyser en centralt placerad IT-pedagog till hjälp.

Resultatet från brukarundersökningen 2013 visar att:

89% (90 % 2012) av enhetens föräldrar anser att miljön i förskolan stöder barnens utveckling och lärande. Förskolornas resultat varierar mellan 83 - 95%.

90% (91% 2012) av enhetens föräldrar anser att deras barns nyfikenhet och lust att lära uppmuntras. Förskolornas resultat varierar mellan 85 - 100%.

92% (93% 2012) av enhetens föräldrar anser att förskolan arbetar medvetet med att utveckla barnens sociala förmåga. Förskolornas resultat varierar mellan 90 - 93%.

91% (92% 2012) av enhetens föräldrar anser att deras barn får stöd i att ta egna initiativ och eget ansvar. Förskolornas resultat varierar mellan 88 - 95%.

94% (92% 2012). av enhetens föräldrar anser att pojkar och flickor ges lika möjligheter att utvecklas. Förskolornas resultat varierar mellan 90 - 100%.

Resultatet av indikatorns område 1 "Pedagogisk miljö och material" skiljer sig mellan 3,0 och 4,67 på förskolorna och enhetsnivåns resultat blev 4,05 (tidigare 3,84 år 2012 och 3,33 år 2011).

ÅTAGANDE:

Varje barn ska ges stöd efter sitt behov

Förväntat resultat

Varje barn blir medveten om och erfar känslan av att göra framsteg
Vi uppmärksammar barn i behov av särskilt stöd i ett tidigt stadium och har ett nära samarbete med barnets föräldrar
Utvecklingssamtal/inskolningssamtal/uppföljningssamtal utgår från enhetens gemensamma dokument
Riktlinjerna i barn och ungdoms folder "Verksamhetsstöd - en gemensam plattform" följs
Förskolans likabehandlingsplan används aktivt i verksamheten

Handlingsplaner för de barn som beviljats verksamhetsstöd följs upp under våren tillsammans med ledningen

Åtagandet är uppfyllt när:

Vi ser att barnen visar förståelse och respekt för att alla har olika förutsättningar och behov

Resultat

Vi ser att barnen visar förståelse och respekt för olika förutsättningar och behov och bedömer åtagandet som uppfyllt. Barnen hjälper gärna varandra i olika situationer och de låter varandra vara olika och göra olika.

Avdelningarnas tertiärrapporter visar att alla arbetar mot de förväntade resultaten. Många barn kan behöva extra stöd under vissa perioder. De barn som är i behov att mer långsiktigt stöd uppmärksammas speciellt. Vi arbetar alltid för att ha ett nära samarbete med föräldrar för att diskutera lösningar. Många lyfter arbetet med att uppmärksamma barnen i ett tidigt stadium och vikten av att ha en öppen och tydlig/rak kommunikation med barnets föräldrar. Vi har ett bra samarbete och stöd av specialpedagog och logoped då behovet finns. Specialpedagogens arbetssätt att observera i barngrupp uppskattas mycket av pedagogerna. Enheten har en representant i stadsdelens Bibass-grupp.

Alla barn uppmuntras att försöka själv utifrån sin utvecklingsnivå. Under detta åtagande ligger arbetet med likabehandlingsplanen som grund.

Likabehandlingsplanen och varje avdelnings kartläggning är reviderad. Några avdelningar har börjat och andra har arbetat vidare med materialet "Stegvis" och ser mycket positiva resultat i barngruppen. Att dela upp barngruppen och arbeta i mindre grupper ses som positivt för alla barn. Vi kan tydligt se att barn har acceptans för varandras olikheter.

Resultatet från brukarundersökningen 2013 visar att:

94% (95% 2012) av enhetens föräldrar anser att deras barn känner sig trygga på förskolan. Förskolornas resultat varierar mellan 87 - 97%.

ÅTAGANDE:

Varje barn ska utveckla sin förståelse och sitt intresse för matematik

Förväntat resultat

Matematiska begrepp synliggörs

Vi erbjuder planerade aktiviteter med matematik i fokus utifrån barnens intressen och erfarenheter

Vi fångar tillfällen att diskutera och utforska matematik i vardagen

Vi har material i form av sortering, klassificering, jämförande och till bygg- och konstruktionslek

IKT (Informations och kommunikations-teknologi) har använts

Månadsbrev används för att informera om arbetet kring matematik under året

Vi arbetar med aktivitetskorten tillhörande boken "Matematik Ute" eller liknande material

Barn erbjuds tillfällen att i mindre grupper få diskutera och testa egna teorier

Åtagandet är uppfyllt när:

Vi hör barnen använda matematiska begrepp i lek och utforskande sammanhang

Resultat

Åtagandet är uppfyllt. Matematiska begrepp används av barnen i lek, samtal, utforskande sammanhang och planerade aktiviteter.

Avdelningarnas tertiärrapporter visar att alla arbetat med "matteglasögon på" men olika utifrån barngruppen. Många har integrerat matematik i den övriga verksamheten, andra har planerat matematiksamling, några har kvar "matematikhörnan". Fler avdelningar anger att arbetsmaterialet till boken "Matematik Ute" inte har använts, framför allt med de yngre åldrarna. Anledningen till det är att man valt att använda annat material.

Vi har arbetat med matematiken på nätverk utifrån hur man integrerar ämnet i det temainriktade arbetssättet tillsammans med pedagogisk dokumentation. För att ha möjlighet att dokumentera och följa upp barnens tankar delar vi upp barnen i mindre grupper så ofta verksamheten tillåter. Några pedagoger tillsammans med ledning har gjort ett studiebesök på förskolan Condoren där vi inspirerades av deras bygg och konstruktions material där mycket återvinningsmaterial användes. Vi har bra material men kan komplettera det på många avdelningar.

Vi har tillsammans med barnen använt många bra appar inom det matematiska området med siffror, antal, prepositioner m.m. Vi har tydligt sett att detta varit inspirerande för barnen. Månadsbrev har använts för att tydliggöra arbetet.

Resultatet från brukarundersökningen 2013 visar att:

89% (90% 2012) av enhetens föräldrar anser att deras barn ges stöd i att utveckla sin matematiska förmåga. Förskolornas resultat varierar mellan 85 - 95 %.

Resultatet av indikatorns område 4 "Barns matematiska utveckling" skiljer sig mellan 3,0 och 4,43 på förskolorna och enhetsnivåns resultat blev 3,90. (3,32 år 2012 och 3,25 år 2011).

ÅTAGANDE:

Varje barn ska utveckla sin förståelse och sitt intresse för naturvetenskap och teknik

Förväntat resultat

Barnen kontinuerligt erbjuds tillfällen att utforska naturen med växter, djur och olika naturfenomen.

Vi har experimenterat och studerat kring vardagsfenomen och teknik

IKT (Informations och kommunikations-teknologi) har använts

Information om arbetet med natur och teknik tagits upp i månadsbrev under året

Naturmaterial kompletterar materialet på förskolan.
Verksamheten erbjuder olika tekniker, material och redskap
Barn erbjuds tillfällen att i mindre grupper få diskutera och testa egna teorier

Åtagandet är uppfyllt när:
Barnen spontant utforskar, frågar och samtalar kring naturvetenskap.
Barnen har egna tankar, funderingar och teorier om teknik i vardagen

Resultat

Avdelningarnas tertialrapporter visar att det här ämnet är mycket brett. Bakning, så frön, föda upp fjärilslarver, planerade experiment som att gräva ner en plank med olika material för att följa förmultningen är exempel på arbeten som lyfts. I Tertialrapport 1 visade det sig att alla avdelningar inte gått till skogen under vinterhalvåret vilket är emot enhetens arbetssätt. Detta är något vi har diskuterat på nätverksmötet då vi planerade nästa års åtagande och förväntade resultat. Anledningen var en kall och snöig vinter med ishalka på många ställen vilket gjorde att det var svårt för små barn och vagnar att ta sig fram. Man valde då att gå till mer upplagade ställen. Teknik upplevs fortfarande svårt för många men de som har kommit igång, oftast genom temaarbete, upplever det som uppskattat av både barn, pedagoger och föräldrar. En av avdelningarna hörsammade barnens olika egna uppfinningsidéer och förverkligade dessa tillsammans med barnen. Det resulterade i en uppskattad utställning. De avdelningar som har kommit igång med att använda iPaden upplever det som mycket positivt i det här ämnet. Exempel på arbetssätt är att först titta på ett experimentprogram från Medioteket och sedan prova själv i grupper och berätta om det på samling. Ett annat exempel är att gå ut i skogen titta/lyssna på fåglar och läsa och höra om dem på iPaden.

Vi har visat hur man kan integrera ämnet i det temainriktade arbetssättet tillsammans med pedagogisk dokumentation. Månadsbrev har använts för att uppmärksamma arbetet.

Resultatet från brukarundersökningen 2013 visar att:

89% av enhetens föräldrar anser att deras barn ges stöd i att utveckla sin förståelse för naturvetenskapliga fenomen. Förskolornas resultat varierar mellan 76 - 96 %.

Resultatet av indikatorns område 5 "Naturvetenskap och teknik" skiljer sig mellan 3,0 och 4,11 på förskolorna och enhetsnivåns resultat blev 3,59. (3,59 år 2012 och 3,13 år 2011).

ÅTAGANDE:

Varje barns språkutveckling och kommunikation ska berikas

Förväntat resultat

Vuxna ser sig själva som språkliga förebilder med ett rikt och nyanserat språk
Planerade aktiviteter både i stor och liten grupp med fokus på språk och

kommunikation förekommer varje vecka

För barn med annat modersmål än svenska görs en kartläggning tillsammans med föräldrar

Arbetsätt och material är anpassat även till de barn som har behov av extra stöd i sin språkliga och kommunikativa utveckling

Vi fångar tillfällen till dialog och kommunikation

Bokstäver och symboler finns synliga

IKT (Informations och kommunikations-teknologi) har använts

Månadsbrev används för att informera om arbetet med språk och kommunikation

Barn erbjuds högläsning minst en gång om dagen

Åtagandet är uppfyllt när:

Vi hör barnen använda nya ord och begrepp i lek och samtal

Resultat

Åtagandet är uppfyllt. Vi hör barn använda nya ord och begrepp i lek och samtal. Barn som ännu inte har orden använder gester som vi tolkar. Många avdelningar bedömer att temaarbetet leder till nya ord och begrepp.

Under vårterminen var en logoped anställd på en av enhetens förskolor. Under den tiden satsade enheten på fortbildning som logopeden höll i. Den uppskattade föreläsningen erbjöds vid fem tillfällen för att så många som möjligt skulle kunna delta. Föreläsningen gjorde pedagogerna än mer medvetna om deras viktiga uppdrag i barnens språkutveckling. Enhetens förskollärare som under 2013 har i uppdrag att arbeta med pedagogisk dokumentation höll en föreläsning i augusti för samtliga pedagoger. Där visades hur pedagogisk dokumentation kan synliggöra barnets språkliga processer under åren på förskolan.

Avdelningarnas tertiärrapporter visar att samtliga avdelningar anser sig vara språkliga förebilder med ett rikt och nyanserat språk. Vi har översatt 11 av våra viktigaste informations- och samtalsdokument till engelska. Kartläggning av enhetens flerspråkiga barn kan utvecklas. Pedagogerna upplever det svårt då barnen talar flytande svenska samtidigt som det kan tala ett annat språk med föräldern. Vad förväntas då i arbetet med flerspråkiga barn? Några avdelningar har kommit igång med att till exempel sjunga eller räkna på olika språk och använda ord. Vi sätter upp flaggor från barnens länder och skriver välkommen på alla språk. En avdelning har börjat med "spindelkarta" som visar i vilket land barnens språk talas. Utvärderingen visar att alla avdelningar inte har gjort en kartläggning tillsammans med föräldrar.

Alla avdelningarna erbjuder högläsning minst en gång per dag. En föreläsning om "Medveten högläsning och språkutveckling i förskolan" har erbjudits och uppskattats av de som var där. Vid högläsning ingår barns reflektioner och eget berättande kring det lästa. Alla avdelningar har en iPad för att använda som komplement i verksamheten för att ytterligare väcka intresse för böcker, läsande och det skrivna språket. Det har visat sig mycket populärt hos barnen.

Mycket material och kunskap finns för att anpassa arbetssättet till barn i behov av extra stöd. Vi har även bra samarbete med externa logopeder där behovet har funnits.

Enheten har en representant i förvaltningens centrala språkgrupp.

Resultatet från brukarundersökningen 2013 visar att:

88% (89% 2012) av enhetens föräldrar anser att deras barn ges stöd för att utvecklas språkmässigt. Förskolornas resultat varierar mellan 84 - 93 %.

86% (88% 2012) av enhetens föräldrar anser att deras barns tankar och ideer tas på allvar. Förskolornas resultat varierar mellan 82 - 90 %.

Resultatet av indikatorns område 3 "Barns språkliga och kommunikativa utveckling" skiljer sig mellan 3,0 och 4,5 på förskolorna och enhetsnivåns resultat blev 3,90 (3,73 år 2012 och 3,4 år 2011).

ÅTAGANDE:

Vi ska främja en god hälsa hos varje barn

Förväntat resultat

Alla barn erbjuds en väl avvägd dagsrytm och stressfri miljö
Alla föräldrar informeras om förskolans policy vid sjukdom
Barn och personal är noggranna med handhygien
Alla vuxna är goda förebilder under måltider
Alla barn erbjuds frukt minst en gång om dagen
Minst 24 % av kosten är ekologisk
Varierad och näringsriktig mat lagas från grunden så långt det är möjligt

Åtagandet är uppfyllt när:

Alla barn är ute minst en gång om dagen
Alla barn erbjuds rytmik och/eller gymnastik minst en gång i veckan
Vi följer Östermalms kostpolicy för förskolor

Resultat

Åtagandet är uppfyllt, avdelningarnas tertiärrapporter visar att barnen har varit utomhus varje dag med få undantag. Barnen har erbjudits rytmik och/eller rörelse varje vecka. Några avdelningar i enheten har barnmassage i avkopplande syfte. Vi har arbetat för att skapa en lugnare miljö genom att oftare dela upp barnen i mindre grupper, vilket vi ser gagnar barnen, ljudnivån blir lägre och de individuella mötet stärks i en miljö som ej pockar på så mycket uppmärksamhet.

Engelbrektsloppet för blivande skolbarn blev en succé, mycket tack vare entusiastiska pedagoger. Att loppet gick av stapeln på Stockholms Stadion i år gav extra glans. Under den veckan var det olika hälsofrämjande aktiviteter varje dag. Det blev starten på en årlig hälsovecka som ska genomföras varje år i maj. Vi följde även upp detta hälsotema med en dag i hälsans tecken under hösten.

Hälsocoachmöte över enheten genomförs två gånger per termin. Aktuella frågor tas alltid upp på APT.

Vi har fortsatt med våra rutiner för att ha en god handhygien. Många föräldrar får muntlig information om pågående sjukdomar bland barnen, det har visat sig effektivare än att sätta upp lappar. Vid inskolningstillfället informeras föräldrar både muntligt och med skriftlig information om vår sjukdomspolicy. Trots det kan förskola och hem ibland ha olika uppfattning om barnens hälsa och vi arbetar för att ha ett professionellt bemötande och utgår från socialstyrelsens riktlinjer.

Av enhetens tre kök är två kravcertifierade och vi följer Östermalms kostpolicy. Vi serverar frukt minst en gång/dag och minst 32% av våra matvaror är ekologiska i år.

Resultatet från brukarundersökningen 2013 visar att:

83 % av enhetens föräldrar anser att deras barn uppmuntras till fysiska aktiviteter.

ÅTAGANDE:

Vi ska sträva efter att varje barn utvecklar förståelse för demokratiska värden

Förväntat resultat

Vårt dagliga arbete utgår från vår likabehandlingsplan/plan mot kränkande behandling och avdelningens kartläggning
Barnen är medvetna om att deras åsikter har betydelse
Vår verksamhet genomsyras av våra värdeord glädje, engagemang och omtanke
Flickor och pojkar har samma möjligheter utan begränsningar utifrån stereotypa könsroller
Barnen möts av ett interkulturellt förhållningssätt

Åtagandet är uppfyllt när:
Barnen hjälper varandra
Barnen lyssnar på varandra
Alla barn vågar "ta plats"
Barnen kan lösa små konflikter själva

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Revideringsarbete av likabehandlingsplan	2013-01-01	2013-12-31

Resultat

Avdelningarnas tertialrapporter visar att alla arbetar med att låta barnen träna på att lösa konflikter själva men pedagogen finns alltid i närheten och hjälper till vid behov. Att arbeta utifrån likabehandlingsplanen och ha en verksamhet som genomsyras av glädje, engagemang och omtanke har legat som grund i alla våra

diskussioner och våra "förväntade resultat" är i fokus. Likabehandlingsplanen är reviderad utifrån Diskrimineringsombudsmannens riktlinjer. Varje avdelning har följt upp sin kartläggning minst en gång, sett över sin miljö utifrån en "checklista" samt gjort en ny kartläggning för arbetet 2014. Fördjupningsarbetet och handledning av pedagogisk dokumentationen har gett några avdelningar insikt att ge mer utrymme för barnens egna åsikter, tankar och frågor. De avdelningar som arbetar med materialet och metoden "Stegvis" uppskattar det mycket och ser positiva förändringar i barngruppen utifrån likabehandlingsplanen. Både materialet Stegvis och att arbeta i mindre grupper underlättar för alla barn att få tillfällen att "ta plats" och även stärkas i att säga ifrån. Samlingen är en stund att arbeta vidare med att "ta plats" och lyssna på varandra. Fler avdelningar är fortfarande i planeringsstadiet i arbetet vad gäller det interkulturella förhållningssättet. Några anser att det fortfarande är svårt att förstå hur arbetet ska läggas upp. Arbetet med tidigare fortbildningssatsning "Könsroller och könsmönster" fortsatte i enheten med en uppskattad föreläsning för all personal om jämställdhet i förskolan på planeringsdagen i maj. Eftermiddagen fortsatte med grupparbete utifrån delar av RFSLs metodmaterial BRYT. Upplägget för dagen planerades med bland annat enhetens representanter i tidigare nämnda fortbildningssatsning. Många avdelningar har arbetat aktivt med t.ex tema "Bra kompis" där barnen själva har deltagit med tankar och idéer. Materialet "Stegvis" bedömer vi som ett bra material som gett påtagligt resultat i barnen sätt att bete sig mot varandra.

Bedömning och analys

Vår bedömning är att vi erbjuder en verksamhet av hög kvalitet. Vi har valt att dela in nämndmålen i flera mindre åtaganden utifrån läroplanens riktlinjer och skollagen. Syftet har varit att underlätta för alla pedagoger när avdelningarnas arbetsplaner ska skrivas och i uppföljningsarbetet (gemensam layout i båda dokumenten). De "Förväntade resultaten" och "Åtagandet är uppfyllt när" har styrt arbetssätten och följts upp bland annat genom avdelningarnas skriftliga tertiärrapporter. De "Förväntade resultaten" och "Åtagandet är uppfyllt när" styr arbetet i och med att det följs upp kontinuerligt tillsammans med likabehandlingsplanen och avdelningens egen kartläggning. Att ha en gemensam layout på avdelningarnas dokument leder till att det är lättare att fördjupa diskussioner på nätverksmöten, APT och planeringsdagar. Vi lyfter KF:s mål och nämndmålen på APT för att tydliggöra den organisation vi är en del av.

Vi strävar efter att vara tydliga vad det gäller mål, riktlinjer och vad som förväntas av var och en. Det är en ständigt pågående process där årshjul, gemensamma dokument, kalendarier (terminsvis), nätverk och APT är exempel på forum för utvecklingsarbetet. Det är också här vi lägger fokus för att skapa en likvärdig förskola.

Delaktighet är en viktig del i vår verksamhet och vi har satsat extra på avdelningsansvariga. Efter önskemål kommer nätverken under 2014 att fokusera mer på allas delaktighet, fram för allt då det gäller pedagogisk dokumentation och

temainriktat arbetssätt. Enhetens satsning på pedagogisk dokumentation och temainriktat arbetssätt har varit mycket lyckat och uppskattat av pedagoger och ledning. Väsentligt för det goda resultatet har varit att uppdragstagaren enbart fått fokusera på detta. Det ställer höga krav på både uppdragstagaren och ledning.

Vi ser månadsbreven som ett viktigt verktyg för varje avdelning att förmedla det pedagogiska arbetet till både föräldrar och ledning. Det finns en viss skillnad på vad som förmedlas från avdelningarna och därför ska vi lyfta och diskutera det på ett APT under vårterminen för att säkerställa likvärdig information.

I Brukarundersökningen framkommer det att det finns skillnader i resultaten mellan förskolorna. Det finns en insikt och förståelse för att en förskola har ett resultat under 80% i vissa frågeställningar och värderat sin egen verksamhet till 3. Sjukskrivningar och svårigheter att rekrytera förskollärare har varit en bidragande orsak till resultatet. Nu har förskolan anställt två kompetenta förskollärare, den pedagogiska miljön har förändrats och ett föräldramöte har genomförts där man har lyft resultatet och diskuterat det tillsammans.

Resultaten i indikatorn har höjts på 4 av 5 områden för enheten. Området för naturvetenskap och teknik ligger kvar på samma resultat, 3,59. I och med att riktlinjerna för bedömningen har ändrats i år är det svårt att göra en helt riktig jämförelse av resultaten. Inför 2014 vore det dock bra med en ordentlig genomgång enheterna emellan av vad varje nivå betyder i praktiken med verksamhetsnära exempel. På så vis blir det lättare att diskutera resultaten.

Ledningen har träffat varje avdelningen för att analysera brukarundersökningen och, för första gången i år, indikatorn. Pedagogerna har framfört att de upplever att brukarundersökningen får mycket mer uppmärksamhet och har ett större värde än deras egna värdering av arbetet. Till nästa år är målet att diskutera de båda mätinstrumenten i förhållande till varandra.

Gemensamma föreläsningar och diskussioner med kollegor leder till fördjupade diskussioner och utveckling för enheten.

Vi har alltid med representanter i förvaltningens olika satsningar. Vi ser att det är av oerhörd stor vikt att syftet och målet med grupperna tydliggörs.. På så vis är det lättare att återberätta och inspirera.

Förskola och hem

NÄMNDMÅL:

Invånare på Östermalm ska erbjudas valfrihet och mångfald

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Arbeta systematiskt för att informationen på jämför service ska vara korrekt, tydlig och uppdaterad	2013-01-01	2014-12-31

ÅTAGANDE:

Vi ska ge information till föräldrar som ansöker om förskola

Förväntat resultat

Åtagandet är uppfyllt då:

Föräldrar väljer förskola aktivt

Föräldrar känner sig väl informerade om förskolans verksamhet efter besök

Hemsidan är tydlig och har uppdaterad två gånger om året

Resultat

Förskolechefen eller biträdande förskolechef har regelbundet haft visningar av alla förskolor i enheten. Där har föräldrar fått möjlighet att få svar på sina frågor, tittat på lokalen och bildat sig en uppfattning av förskolan och verksamheten. Vi har följt vår policy att vara lättillgängliga i telefon och svara snabbt på mail. Chef/bitr chef har ansvarat för visningar av enhetens förskolor på dagtid under pågående verksamhet. Många av enhetens pedagoger har uppgett att de får positiva kommentarer i parker och på promenader av stadens medborgare

Enhetens hemsida uppdaterades juni och december.

NÄMNDMÅL:

Förskolan har goda former för samverkan med föräldrar och med skolans förskoleklass.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Utveckla föräldrastöd som riktar sig till alla föräldrar	2013-01-01	2013-12-31
Främja det finska språket	2013-01-01	2013-12-31

ÅTAGANDE:

Vi ska förbereda barnen och ha goda former för övergången till förskoleklass

Förväntat resultat

Åtagandet är uppfyllt då:

Alla föräldrar erbjudits avslutningssamtal inför skolstart

Särskild uppmärksamhet ägnas de barn som behöver särskilt stöd

Undervisningen i 5-årsgrupp utgår från enhetens gemensamma dokument

Samarbetet med skolan fungerar enligt gemensam handlingsplan

Resultat

Samarbete sker i enheten vad gäller arbetet med 5-6-åringarna. Under februari hölls ett nätverk för att diskutera syftet med 5-årsgruppen. Det gemensamma dokumentet reviderades och lyfter nu bland annat vikten av att barnens intresse ska styra även denna verksamhet mer än tidigare.

Alla föräldrar erbjöds avslutningssamtal inför skolstarten och samtalen utgick från enhetens gemensamma dokument. För de barn som har behövt/behöver särskilt stöd gjordes en gemensam utvärdering tillsammans med föräldrarna.

Samarbetet med skolan har inte fungerat enligt den gemensamma handlingsplanen. Vi tror att det bottnar i att skolorna får barn från många olika förskolor och att det innebär svårigheter utifrån ett organisatoriskt perspektiv.

ÅTAGANDE:

Vi ska ha goda former för föräldrasamverkan

Förväntat resultat

Pedagoger tillsammans med föräldrar skapar en respekt- och tillitsfull relation genom de dagliga samtalen

Föräldrar får muntlig och skriftlig information under inskolningen

Föräldrar erbjuds uppföljningssamtal efter inskolning

Föräldrar erbjuds samtal inför byte av avdelning

Föräldrar erbjuds utvecklingssamtal minst en gång per år

Månadsbrevet har fokus på det pedagogiska arbetet

Barnets pärm finns alltid tillgänglig

Föräldramöte erbjuds en gång per år

Föräldrarepresentant och avdelningsansvarig medverkar i förskolerådet en gång per termin

Åtagandet är uppfyllt då:

Brukarundersökningens resultat visar minst 80% nöjda föräldrar

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Viss skriftlig övergripande information till föräldrar ska översättas på engelska	2013-01-01	2013-12-31

Resultat

Avdelningarnas tertialrapporter visar att samarbetet fungerar bra. Enhetens genomtänkta strategi och plan för detta arbete ser vi ger goda resultat. Alla nya föräldrar inbjuds till ett informationsmöte kvällstid innan inskolning.

Informationsmöte har även erbjudits föräldrar vars barn byter avdelning. Dessa möten ansvarar först förskolechef/biträdande förskolechef för och därefter pedagogerna på avdelningarna. Föräldrarna får även en mapp med viktig information. Inskolningen lägger grunden till en tillitsfull och professionell relation till föräldrarna. Samtliga avdelningar har påmint om att använda den utarbetade checklisten med punkter som är viktiga att ta upp under inskolningsperioden. Så säkerställer vi att alla får informationen. Utvärderingen visar på vikten av att fånga upp oklarheter och funderingar från föräldrar och diskutera dem i arbetslaget. På så vis bygger vi upp ett förtroende - rak och öppen kommunikation. Utvecklingssamtal och/eller avslutningssamtal eller

uppföljningssamtal för nyinskolade barn har erbjudits alla föräldrar. Alla pedagoger använder samma dokument inför och under samtalen för att säkerställa likvärdighet. 11 av våra viktigaste dokument är översatta till engelska.

Alla avdelningar har haft minst ett föräldramöte under året då bland annat brukarundersökningens resultat presenteras och diskuteras.

Under höstterminen har föräldrar på ett lättare sätt fått möjlighet till delaktighet i pågående temaarbete genom att på "temaväggen" fästa post-it-lappar med synpunkter/återkoppling/förslag osv. Uppföljning kommer att ske.

Inskrivningsreglerna av barn har försvårat arbetet för pedagogerna på de förskolor som har större genomströmning. Ofta förekommande inskolningar påverkar verksamheten. Vi hoppas på ett system som gör att det går lättare/snabbare att fördela barnen inför höstterminerna. Ibland kan inte alla barn i samma åldersgrupp flyttas samtidigt till ny avdelning. Detta kan föranleda visst missnöje från föräldrar. Vi försöker tillsammans hitta den bästa lösningen. Alla förskolor har haft förskoleråd under vår- och hösttermin. Förskolerådet protokollförs gemensamt av ledning och föräldrarepresentant och skickas ut till alla föräldrar. På så sätt säkerställer vi att alla föräldrar får enhetlig information.

Alla avdelningar har nu en bärbar dator samt en funktionsbrevlåda som används i kommunikationen med föräldrar. Från och med i höst har samtliga avdelningar lagt till förskolechef och biträdande förskolechefer i sin maillista då månadsbrev skickas till föräldrar. På så vis får cheferna en större inblick i det pedagogiska arbetet på varje avdelning.

Vi anser oss ha fullföljt uppdraget och den garanti vi utlovat för 2013.

Resultatet från brukarundersökningen 2013 visar att:

91% (94% 2012) av enhetens föräldrar är som helhet nöjd med sitt barns förskola. Förskolornas resultat varierar mellan 78 - 100 %.

83% (88% 2012) av enhetens föräldrar anser att deras barns utveckling och lärande dokumenteras och följs upp. Förskolornas resultat varierar mellan 71 - 97 %.

87% (89% 2012) av enhetens föräldrar känner sig välkommen att ställa frågor och framföra synpunkter på verksamheten. Förskolornas resultat varierar mellan 80 - 97%.

84% (83% 2012) av enhetens föräldrar anser att de får veta vad förskolan gör för att stödja deras barns utveckling. Förskolornas resultat varierar mellan 79 - 94 %.

93% (94% 2012) av enhetens föräldrar anser att de har fått information om förskolans mål och arbetssätt. Förskolornas resultat varierar mellan 89 - 97 %.

91% (94% 2012) av enhetens föräldrar rekommenderar sitt barns förskola. Förskolornas resultat varierar mellan 78 - 97 %.

Bedömning och analys

Vår bedömning är att vi erbjudit barn och deras vårdnadshavare en förskola av god kvalitet. Förskolechef eller biträdande förskolechef har visningar av alla förskolor inom enheten för intresserade föräldrar. Här ges bra tillfällen för samtal samt möjlighet att fånga upp vad föräldrar funderar på just nu. Förskolechef/biträdande förskolechef har tillsammans med pedagoger informationsmöte före inskolningen med nya föräldrar samt ofta vid överflyttning mellan avdelningar, Dokument och generell information är gemensam och checklistor finns för att säkerställa likvärdig information och samtal. Vardagliga samtal, månadsbrev, utvecklingssamtal, föräldramöten och förskoleråd är exempel på forum som vi bedömer bidragit till god kvalitet och att våra brukare anser sig väl informerade om verksamheten och målen.

Varje avdelning har skrivit månadsbrev för att förmedla det arbete som sker på avdelningen och också ge information på ett tydligt sätt. Under 2014 ska vi diskutera innehållet i månadsbreven på ett APT för att inspireras av varandra. Vi har en gemensam layout.

Samarbetet med skolorna har inte alltid fungerat och inför 2014 utgår vi från den nya handlingsplanen.

Tidigare utvecklingsinsatser

- Pedagogisk dokumentation
- Temainriktat arbetssätt
- PIM
- Ipad i förskolan
- Vissa dokument översatta till engelska
- Revidera likabehandlingsplanen utifrån diskrimineringsombudsmannens riktlinjer
- För varje utvecklingsområde skall lämplig åtgärd vidtagas
- Bibass
- Enhetlig uppföljning av "Könsroller och könsmönster"
- Kravcertifiera ett tredje kök

Vissa områden är satsningar från stadsdelsförvaltningen som följs upp inom enheten på APT, planeringsdagar, nätverksmöten samt vid avdelningsplanering.

Andra utvecklingsområden, metoder och arbetssätt för att nå mål, ansvarar ledningen, styrgruppen, nätverken och samtliga pedagoger inom enheten för.

Kvalitetsindikatorn

Kvalitetsindikatorn för pedagogernas bedömning av den egna verksamheten visar, efter analys, på en realistisk nivå enligt vår bedömning. Utfallet 3,89 för enheten visar dock på flera utvecklingsområden, framför allt för en av förskolorna. Vi kan

se att utfallet för de olika förskolorna ligger inom spannet 3,15 - 4,39. För varje enskilt område över enheten som helhet enligt följande:

Pedagogisk miljö och material: 4,05 (variation mellan förskolorna 3,00 - 4,67). Självvärderingen visar att det finns 4 avdelningar inom enheten som behöver utveckla sin pedagogiska miljö betydligt.

Skapande verksamhet och uttrycksformer: 3,93 (variation mellan förskolorna 3,71 - 4,25). Här är variationerna inte så stora mellan förskolorna men vi finner 4 avdelningar som behöver utveckla sitt arbete.

Barns språkliga och kommunikativa utveckling: 3,99 (variation mellan förskolorna 3,00 - 4,50). Här är variationerna mellan förskolorna stor och vi har 4 avdelningar som behöver utveckla sitt arbete.

Barns matematiska utveckling: 3,90 (variation mellan förskolorna 3,00 - 4,43). Stor variation mellan förskolorna och 5 avdelningar som behöver utveckla sitt arbete.

Naturvetenskap och teknik: 3,59 (variation mellan förskolorna 3,00 - 4,11). Stor variation mellan förskolorna och hela 10 avdelningar som behöver utveckla sitt arbete vad gäller naturvetenskap och teknik.

Enhetens enträgna och kontinuerliga utvecklingsarbete av barnens pedagogiska miljö har gett resultat.

Vi behöver stärka arbetet med matematik.

Vi ser att arbetet med teknik behöver stärkas och utvecklas. Där är pedagogernas bedömning av sitt arbete som lägst, Arbetet kring naturkunskap bedömer vi som gott.

Vi behöver utnyttja kompetens som finns inom enheten för att sprida idéer och goda arbetssätt för att höja vår bedömning av arbetet, framförallt då det gäller matematik/naturvetenskap. Studiebesök och nätverk kan vara en del, även extern fortbildning. Årets interna fortbildningssatsning vad gäller pedagogisk dokumentation och temainriktat arbetssätt har bidragit till att bedömningen av verksamheten generellt dock har höjts inom enheten.

Pedagogisk miljö och material

Finns att läsa under enhetens åtagande "Varje barn ska erbjudas miljö som bidrar till barns förmåga, lust och vilja att lära och utvecklas".

Skapande verksamhet och olika uttrycksformer

Finns att läsa under åtagande "Varje barn ska erbjudas rika möjligheter till ett varierande kulturutbud FÖR, AV och MED barn.

Barns språkliga och kommunikativa utveckling

Finns att läsa under åtagande "Varje barns språkutveckling och kommunikation ska berikas"

Barns matematiska utveckling

Finns att läsa under "Varje barn ska utveckla sin förståelse och sitt intresse för matematik"

Naturvetenskap och teknik

Finns att läsa under åtagande "Varje barn ska utveckla sin förståelse och sitt intresse för naturvetenskap och teknik"

Enhetsgemensamma insatser

- Nätverk inför hösten med avdelningsansvariga i augusti
- Gemensamt kalendarium halvårsvis
- Gemensamma planeringsdagar
- Gemensamma föreläsningar.
- Gemensamma dokument (ex inskolnings-,utvecklings-, överflyttnings-avslutningssamtal/dokument/information)
- Gemensam layout i bland annat månadsbrev, arbetsplan, tertialrapporter, kartläggning av/och likabehandlingplan
- Nätverk (PIM, verksamhetsplan, hälsa, kultur, miljö, pedagogisk dokumentation, temainriktat arbetssätt, uppföljning av föreläsning och studiebesök)
- Projektet pedagogisk dokumentation och temainriktat arbetssätt

Enhetens analys av kvaliteten

Vi anser generellt att vi erbjuder barn och föräldrar förskolor av hög kvalitet.

Kvalitetsindikatorns resultat visar dock att en förskola har värderat sitt arbete på en lägre nivå jämfört med övriga förskolor i enheten. Samma förskola har fått under 80% nöjdhet i fem frågor i brukarundersökningen. Det har varit svårigheter i att rekrytera förskollärare till den förskolan men från hösten är nu två erfarna avdelningsansvariga förskollärare anställda..

Årets interna fortbildningssatsning vad gäller pedagogisk dokumentation och temainriktat arbetssätt har bidragit till att bedömningen av verksamheten generellt har höjts inom enheten. Satsningen är oerhört uppskattad av alla och har bidragit till positiv utveckling. Vi kan se att genom att arbeta med ett tydligt tema kan vi lättare integrera alla läroplanens mål på ett naturligt sätt där också barn och föräldrar kan vara medforskande och delaktiga i arbetet. Här finns naturliga

tillfällen att fånga barnens lärande genom pedagogisk dokumentation. Vi är glada att kunna fortsätta med denna satsning för enheten även nästkommande år.

Vi har arbetat med samma dokument några år nu, bland annat arbetsplan, tertialrapporter och kartläggning av likabehandlingsarbetet. Många pedagoger har framfört att arbetet blir lättare för varje år.

Interna nätverk i PIM visade sig vara mindre nödvändigt. Däremot har handlingsplan, med deadline för när varje nivå ska vara klar, varit bra.

Ipadsen har använts flitigt till att filma och fotografera. Det är ett bra verktyg när man ska återuppta arbetet vid senare tillfälle t.ex se tillbaka på film/foto. Den används också som sökverktyg och att spela spel, göra filmer mm på. Avdelningarna har kommit olika långt och syftet med nätverken har varit att inspirera och lära av varandra.

Under en planeringsdag med fokus på könsroller och könsmönster hade vi en uppskattad gemensam föreläsning på förmiddagen. Eftermiddagens diskussioner i mindre grupper hade blivit bättre med utbildade gruppledare.

Utvecklingsområden på enhetsnivå

- Satsningen på pedagogisk dokumentation och temainriktat arbetssätt kommer att fortsätta under vårterminen.
- Återuppta enhetens vilande styrgrupp.
- Önskemål har kommit från föräldrar att få en webbaserad enkät om förskolans arbete med likabehandling/plan mot kränkande behandling. Det ska vi undersöka. Hittills har den kommit i pappersformat.
- Vi ska diskutera avdelningarnas månadsbrev på ett APT för att säkerställa ett likvärdigt innehåll med det pedagogiska arbetet i fokus.
- Vi ska analysera brukarundersökningens resultat tillsammans med avdelningarna i ett tidigare skede.
- Vi ska sträva mot att ge analysen av kvalitetsindikatorn lika mycket värde som brukarundersökningen.
- Säkerställa att alla avdelningar gör en kartläggning (och handlingsplan vid behov) för enhetens flerspråkiga barn
- Implementera det systematiska Bibass-arbetet
- Utveckla hur vi kommunicerar brukarundersökningens begrepp "fysisk aktivitet" till föräldrar.
- Minska svaren "vet-ej" i Brukarundersökningen
- Samarbetet med förskoleklassen ska stärkas genom handlingsplan förskola/skola 2014/2015
- Göra barnen i 5-årsgruppen mer delaktiga i arbetet med likabehandlingsplanen/plan mot kränkande behandling
- Ta del av andra avdelningars sätt att genomföra föräldramöten i syfte att få nya idéer

Förslag till stadsdelsnämnden

För att kunna uppfylla målet "Ett Stockholm i världsklass" krävs att den digitala tekniken fungerar. Vi föreslår att en IT-tekniker anställs centralt för att bistå i utveckling av arbetet och fortbildning av förskolans pedagoger.

För att säkerställa ett likvärdig sätt att bedöma sitt arbete i enlighet med kvalitetsindikatorns nivåer föreslår vi en genomgång enheterna emellan i stadsdelen. Ett alternativ kan vara en utomstående konsult.

Stadens chefer ska vara synliga och tillgängliga samt finnas som stöd och hjälp i det dagliga arbetet. För att nå det målet med 65 - 70 medarbetare behöver även förskolechefen stöd från staden för att underlätta arbetet. Den nya skollagen tog bort kraven på kvalitetsredovisning och kommunal förskoleplan/program. Vi föreslår att stadsdelsnämnden arbetar för endast ett dokument.

Bilagor